

Collegevoorstel

Datum vergadering	18 maart 2019
Steller	
Afdeling	Fysieke leefomgeving
Afdelingshoofd	Afdelingshoofd Fysieke Leefomgeving
Portefeuillehouder	drs. G.J.M. (Gerry) Jacobs
Registratie nummer	Z/19/098121-338256
Datum advies	12 maart 2019

Onderwerp: Jaarprogramma IKL 2019

Soort besluit: Openbaar

Adviesbesluit: Instemmen met het voorliggende jaarprogramma IKL 2019

Samenvatting: Al ruim 35 jaar zet IKL zich met hart en ziel in voor het behoud en ontwikkeling van het landschap van Limburg, ook in Eijsden-Margraten. Voor de landschapselementen die ons Limburgse land eigen maken, haar gezond en leefbaar houden. Hierbij bewegen we mee in de ontwikkelingen van vandaag en werken toe naar een Landgoed Limburg. IKL kleurt Limburg Groen! De gemeenten, provincie Limburg en uiteraard de Limburgers zijn hierbij onmisbare partners. Samen met IKL stellen zij ons in staat om te werken aan een groener Limburg. Ieder jaar worden afspraken gemaakt tussen IKL en de gemeenten in een jaarprogramma, waarin concrete projecten zijn benoemd. Voor 2019 zetten we nog meer in op het faciliteren van de groene vrijwilligersgroepen in de gemeenten. We willen hen helpen hun ambities waar te maken en problemen te overwinnen.

Routing

Datum vooroverleg pfh:	7 februari 2019	Financieel adviseur:	
Datum Raadscommissie:		AJZ consulent:	Niet van toepassing
Datum Raadsvergadering:		HRM consulent:	Niet van toepassing
Datum Ondernemingsraad:		Overige:	Niet van toepassing
Datum persbericht:			

Collegebesluit	<i>Conform advies besloten, met dien verstande dat burgemeester Akkermans niet deel heeft genomen aan de beraadslagingen en besluitvorming.</i>
-----------------------	--

Anleiding

In onze gemeente staat landschap hoog op de agenda. Reeds jarenlang wordt niet alleen door ons maar ook door vrijwilligersgroepen, particuliere grondeigenaren als andere partijen geïnvesteerd in de kwaliteit van natuur en landschap. Tradities worden gekoesterd en het landschap neemt hierbij een prominente plek in. Middels het jaarprogramma LOP en ook het jaarprogramma IKL willen we graag zoveel mogelijk werken aan zicht- en beleefbare projecten in het landschap. Waar we lokale mensen en lokale partijen kunnen betrekken is dit een pré. IKL wil het landschap in onze gemeente bewust laten leven en beleven. Hiertoe laten wij landschapsdromen van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en ons zelf, uitkomen. IKL geeft daarbij invulling aan de term 'vermaatschappelijking' van het landschap zoals zij dit benomen. Hierbij reiken mensen ideeën aan en IKL faciliteert hen, zodat zij hun eigen kracht optimaal kunnen inzetten. Daarbij vormt het landschap niet alleen een doel, maar tevens een middel om de (Lim)burger, in alle lagen van de bevolking, in de samenleving te laten participeren. Middels voorliggend jaarprogramma 2019 zetten wij in op de uitvoering en de voorbereiding van projecten die aansluiten op of die passen binnen het Landschapsontwikkelingsplan (LOP). In de bijlage is een evaluatie van de projecten van afgelopen jaar opgenomen.

Relatie met bestaand beleid en Programmabegroting

Het jaarprogramma IKL is een vast onderdeel van het programma landschap (3.1) waarin we werken aan behoud van typische beplanting zoals hoogstamboomgaarden, bomen en struweel. Dit op gronden van de ons, maar ook op particuliere terreinen. IKL werkt met een maatschappelijke aanbestedingsladder waarin participatie een belangrijk onderdeel van uit maakt. Dit betekent dat initiatiefnemers moeten aangeven wat ze zelf bijdragen en eerstens zelf kunnen uitvoeren en vervolgens wordt door IKL gekeken hoe maatschappelijke partners betrokken kunnen worden. Pas als allerlaatste trede worden professionele bedrijven ingeschakeld voor specialistische klussen, als onderdeel van een project.

Motivatie

IKL vervult in alle gemeenten een aantal basistaken uit en daarnaast worden in 2019 diverse projecten opgepakt. Deels komen deze voort uit de lopende contacten binnen onze gemeente, inwoners en maatschappelijke organisaties. IKL coördineert zelfstandig het jaarprogramma in afstemming met de gemeente. Dit betekent dat vanuit IKL geschakeld wordt met lokale partijen, initiatiefnemers van projecten, andere belanghebbenden en potentiële financiers. IKL heeft hierbij een centrale ondersteunings-, stimulerings- en coördinerende rol.

Basistaken

Iedereen in de gemeente Eijsden-Margraten kan voor advies terecht bij IKL. Afhankelijk van de vraag wordt in maatwerk bekeken op welke wijze IKL of haar partners ondersteuning kunnen bieden. Steeds gaat het om het samenbrengen van doelen, middelen en partijen, waarbij het eindresultaat voorop staat. Hierbij is de variatie groot; of het nu gaat om het planten of snoeien van een boom of om het opzetten en regisseren van een gemeentegrens-overschrijdende gebiedsontwikkeling. Communicatie speelt een belangrijke rol bij het delen en verspreiden van kennis, hiertoe worden onder andere periodieke nieuwsbrieven verspreid.

Daarnaast willen we het belang van het landschap en de betrokkenheid van burgers daarbij actief uitdragen. Dat is nodig voor het verwerven van draagvlak, het ophalen van nieuwe initiatieven, steun bij de lokale politiek, bij plaatselijke organisaties en bij zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Eijsden-Margraten. Om voorgenoemde doelen te bereiken worden gedurende het jaar diverse voorlichtings- en communicatieactiviteiten gepland. In de afgelopen jaren heeft IKL gemeenten geholpen bij het afhandelen van klachten over vleermuizen en steenmarters bij particulieren. Het is de bedoeling om deze samenwerking in 2019 voort te zetten.

Op veel locaties in Limburg zijn jaarlijks in het voorjaar vrijwilligers actief met het overzetten van padden, kikkers en andere amfibieën. Dit doen ze om te voorkomen dat deze door het verkeer worden doodgereden. IKL organiseert jaarlijks een startbijeenkomst voor de vrijwilligers waar ervaringen worden uitgewisseld en kennis wordt verspreid. Van de groepen die de vangsten registreren, worden de resultaten verzameld en deze worden in een verslag verwerkt dat aan de vrijwilligers wordt uitgereikt. Tevens kunnen door IKL middelen (rasters en vangemmers) aan groepen beschikbaar worden gesteld.

Projecten

Het jaarprogramma IKL voert verschillende soorten projecten uit die geënt zijn op landschap, groen, ecologie en (cultuur)historie. De projecten in dit jaarprogramma zijn onderverdeeld in vier hoofdthema's: Landschap, Soorten, Cultuurhistorie en Vrijwilligerswerk. Het gaat om voorbereiding en uitvoering van kleinschalige projecten waar het het jaarprogramma de financieel middelen beschikbaar stelt. Onderstaand worden de projecten kort toegelicht.

1. Landschap

Hoogstamproject

Eijsden-Margraten is bij uitstek de gemeente waar hoogstamboomgaarden van oudsher belangrijk zijn. Vroeger vanwege de inkomsten voor de inwoners uit het te oogsten fruit. Tegenwoordig hebben de hoogstamboomgaarden ook andere waarden voor de mens. Denk hierbij aan: een groene en gezonde leefomgeving, een toeristische trekpleister, behoud van een historisch landschappelijk erfgoed en hoge natuurwaarden in de vorm van biodiversiteit waar, naast vogels en zoogdieren, heel veel insecten en wilde bijen een leef plek hebben. Hieraan is in het verleden al gestalte aan gegeven in het programma "Met Fruit er op Uit".

Belangrijk onderdeel van het IKL jaarprogramma is de plantregeling voor hoogstambomen en hagen. Naast de plantregeling organiseert het hoogstamproject van IKL snoeiprogramma's, om dit hoogstamlandschap te behouden en te versterken. Dit door middel van de organisatie van een verkorte snoeicursus in onze gemeente en een cursus biologische bestrijding van ziekten en plagen. Zo worden vrijwilligers en eigenaren wegwijs gemaakt in het beheer en behoud van dit landschapstype.

In 2019 wordt weer twee dagen gesnoeid in gemeentelijke hoogstamboomgaarden met de vrijwilligers van het ANWB-snoeikamp. Deze boomgaarden liggen aan de Fremme en de Karreweg. Mensen uit het gehele land komen op snoeivakantie en onderhouden dan boomgaarden in Eijsden-Margraten. Ook zullen de vrijwilligers van ANWB helpen met de boomfeestdag bij kasteel Gronsveld. Hier zal IKL met basisschool St. Martinus 30 fruitbomen planten. De ANWB heeft echter bij IKL aangegeven na 2019 te stoppen met deze kampen. IKL wil in 2019 onderzoeken hoe we deze grote groep van vrijwilligers vanaf 2020 toch meerdere weken kunnen laten werken ten behoeve van ons landschap.

Op communicatief vlak wordt ook aandacht besteed aan het enthousiasmeren van mensen voor de hoogstamcultuur via bloesentochten en de bloesen2daagse. IKL helpt de lokale hoogstambrigade bij het snoeien van hun boomgaarden, via de uitleen van goed gereedschap en in het veld met advies. 2019 zal worden gebruikt om deze groep verder te verzelfstandigen. De groep bepaald zelf wanneer ze gaan snoeien en plannen dit vervolgens in met een IKL begeleider.

Schooltuin Maurice Rose Margraten

Basisschool Maurice Rose uit Margraten en een aantal ouders willen het schoolplein anders inrichten. De relatief nieuwe school heeft op het moment weinig groen, is afgescheiden van de natuurspeelplaats en er is een parkeerprobleem. Ouders hebben aangegeven hieraan iets te willen doen. De klankbordgroep van de school heeft hierover overlegd en kwam met een aantal zaken die opgepakt zouden kunnen worden: De ontwikkeling van het 4e veldje, Klimaat (heel warm, heel nat, weinig schaduw), Parkeerproblematiek, Verkeersveiligheid en de mogelijke overdracht van het schoolplein van de gemeente naar de school. Samen met ouders, leerlingen en leraren gaat IKL een visie en ontwerp opstellen over hoe dit in samenhang opgepakt kan worden. Daarbij wordt intern afgestemd inzake reeds lopende vragen van de school zoals bij parkeren.

Een visie of ontwerp wordt op basis van de positieve effecten van een schoolgaard volgens onderzoek vanuit Universiteit Leiden & VU uit 2014 opgesteld. Daarbij gaan we er van uit dat: een schoolgaard de mogelijkheid biedt om het plein meer te integreren in de lesprogramma's en om meer met de kinderen naar buiten te gaan tijdens de schooluren. Daarbij wordt ook gekeken naar het concept Tiny Forest samen met IKI en IVN binnen het totale plan van de school. Dit jaar wordt gebruikt voor planvorming en afstemming. Hoe, wanneer en met welke financiële middelen, de daadwerkelijke uitvoering zal plaatsvinden is onderdeel van dit project. Met het jaarprogramma worden geen grote ruimtelijke ingrepen gepleegd, danwel betaald. Wellicht dat al enkele quick wins kunnen worden doorgevoerd in de vorm van het planten van enkele bomen en struiken. Aanleg van bijvoorbeeld verhardingen voor parkeerplaatsen zijn eveneens geen onderdeel van dit jaarprogramma.

Landschapsonderhoud en brigades

In de natuurontwikkelingsstrook Herkenradergrub staan een aantal knotbomen die, geknot worden, om deze unieke vorm en karakteristiek landschapselement te kunnen behouden. IKL gaat deze bomen knotten met de buitenkrachtbrigade.

Tijdens NLDoet, de grootste landelijke vrijwilligerswerkdag, organiseert de vogelwerkgroep Bemelen een werkdag waarbij de gemeentelijke waterbuffer in Bemelen wordt opgeschoond. IKL helpt de vogelwerkgroep door er samen met een aantal leden van de Rotary bij aan te sluiten.

Met activiteiten zoals hakhoutdagen wil IKL nieuwe mensen winnen voor landschapsonderhoud. Deze deelnemers komen aanvankelijk voor het karretje kachelhout dat ze mogen oogsten, maar blijken later meer en meer te komen voor de fijne buitendag. IKL begeleidt nagenoeg alle hakhoutdagen en kan dit blijven doen maar wil in de toekomst daar waar mogelijk ook proberen deze groepen meer zelfstandig te laten werken. Hierdoor hopen we een meer divers werkpalet te kunnen aanpakken. Tevens gaat IKL in onze gemeente de hakhoutbrigade inzetten om bosranden geschikt te maken voor de eikelmuis.

2. Soorten

Voor de prioritaire soorten Patrijs, Vliegend hert, Geelbuikvuurpad, Vroedmeesterpad en Hazelmuis zijn door verschillende partijen beschermingsplannen opgesteld, waarbij de inrichting van het vrijwilligersnetwerk als onderdeel van het plan staat. IKL gaat voor die soorten workshops, excursies, werkdagen en netwerkbijeenkomsten organiseren. Alle inwoners van gemeenten waar deze soorten voorkomen kunnen deelnemen aan deze activiteiten waarbij zowel kennis wordt overgedragen alsook concrete onderhouds- en uitvoeringsmaatregelen worden getroffen.

Eikelmuis

De eikelmuis is een zeldzame slaapmuis. In Nederland komt deze muis alleen nog voor in onze gemeente. Om te voorkomen dat de eikelmuis uitsterft in Nederland, heeft provincie Limburg een bescherming- en herstelplan opgesteld. Tevens heeft de Zoogdiervereniging samen met Gaia Zoo een fokprogramma opgestart. Enkele van de gefokte eikelmuisen zijn uitgezet rondom Bemelen. Na een opstart in 2018 gaat IKL in 2019 de leefgebieden, voornamelijk rondom Bemelen, verbeteren. Dit doen ze samen met lokale mensen. Naast bestaande mensen gaat IKL ook nieuwe mensen enthousiasmeren om zich in te zetten voor de eikelmuis. Dankzij het betrekken van allerlei mensen en groepen wordt gewerkt aan het bescherming- en herstel plan van de provincie Limburg. Doelen uit dit plan zijn onder andere: verbindingen in de leefgebieden maken, meer voedsel verschaffen en beschutting bieden voor eikelmuisen.

IKL gaat de hakhoutbrigade Margraten inzetten om maatregelen te treffen in de bossen en bosschages en ook de vogelwerkgroep van Bemelen is een vaste kracht binnen het project. Initiatiefnemer de zoogdiervereniging én het Elisabeth Strouvenfonds dragen €14.000 bij aan dit project. Verder betreft IKL terreinbeheerder Limburgs landschap en lokale eigenaren van kansrijke percelen.

Vanuit het soortennetwerk gaat IKL tevens werkdagen, workshops, bijeenkomsten en excursies organiseren. In dit project neemt IKL ook de inrichting van een kleine overgangszone achter de weilanden behorende tot de paardenstal in Bemelen mee. Dit grenst aan het leefgebied van de Eikelmuis, de Geelbuikvuurpad en Vroedmeesterpad. Hier wordt een poel aangelegd met stapelstenen en struweel geplant.

Vroedmeesterpad

In 2018 organiseerde IKL in Voerendaal een vijftal workshop stapelmuren bouwen ten behoeve van de vroedmeesterpad. De workshops waren een groot succes, er moesten extra workshops georganiseerd worden om het aantal deelnemers aan te kunnen. Vanuit lokale mensen uit Eijsden-Margraten kwam de vraag om ook in deze gemeente een workshop te organiseren in het leefgebied van de vroedmeesterpad. De workshop bestaat uit een informatiedeel waar uitgelegd wordt wat de soort nodig heeft en de techniek van het stapelen. Vervolgens gaan de deelnemers zelf aan de slag met het aanleggen van een stapelmuur (o.a. in Bemelen). Vanuit het soortennetwerk zullen we tevens werkdagen, workshops, bijeenkomsten en excursies organiseren.

Vliegend hert

In 2018 heeft IKL samen met het burgerinitiatief "Natuurlijk Noorbeek" diverse projecten opgepakt rondom Noorbeek. Een van de wensen die nog niet uitgevoerd is de aanleg van een aantal broedstoven ten behoeve van het vliegend hert. Vliegende herten zetten hun eieren af op hout dat door een specifieke schimmel rot. De larven leven zeven jaar lang in het rottende hout onder de grond. Om het zeldzame vliegend hert te helpen legt IKL broedkamers aan. Deze broedkamers bestaan uit eiken stammen die in de grond worden ingegraven. Om de juiste schimmel te verkrijgen moeten deze eiken in augustus of september worden gekapt.

IKL gaat mensen leren hoe ze een dergelijk broedstoof moeten aanleggen middels een workshop. IKL gaat de deelnemers veilig bomen leren vellen. Dit doen ze bij enkele eikenbomen die rond de sportvelden van Noorbeek staan. Vervolgens zullen de gekapte stammen lokaal verwerkt worden in een drietal broedstoven. Vanuit het soortennetwerk worden tevens werkdagen, workshops, bijeenkomsten en excursies georganiseerd.

3. Cultuurhistorie

Kasteel Oost

In 2017 en 2018 heeft IKL samen met de stakeholders in het gebied rondom kasteel oost een visie opgesteld. Deze visie is in 2018 nog uitgebreid met het weer beleefbaar maken van (grotendeels ondergrondse) waterloop de Bak. Voor de zomer gaat IKL haar visie presenteren aan de stakeholders waarna nog een aanpassingsronde volgt aan de visie. Hierna kijken ze naar mogelijkheden voor een eerste start van kleinschalige uitvoeringswerkzaamheden.

De lokale hakhoutgroep van Oost-Maarland en andere lokale mensen krijgen een cursus "onderhoud van achterstallige beplanting". Tijdens een theorieavond en een praktijkdag leert IKL hun wat nodig is om een achterstallige beplanting weer te optimaliseren. Uitvoeringsmaatregelen organiseert IKL, daar waar dit gewenst is vanuit de visie. Met de basisschool gaat IKL een werkdag organiseren rondom kasteel oost. Op deze manier betrekken we lokale mensen.

Waterput Schey

In 2018 heeft IKL een inrichtingsplan gemaakt voor de waterput in Schey. Dit op basis van archeologisch onderzoek dat ze hebben laten uitvoeren. Vervolgens is het terrein extensief ingericht. De waterput die op het terrein ligt is ontdaan van alle klimop en vervolgens is een restauratieplan opgesteld. In 2019 gaat IKL de waterput restaureren met de buitenkrachtbrigade. De restauratie bestaat onder andere uit het vervangen van het rotte hout, herstel van het dak en het dichten van scheuren. Tevens zal een gemeentelijk, cortenstalen, informatiepaneel bij de waterput geplaatst worden.

4. Vrijwilligerswerk

Adoptieproject

In het schooljaar 2019-2020 is het dertig jaar geleden dat IKL begon om basisschoolkinderen in het landschap te laten werken. Aan dit project nemen jaarlijks meer dan 100 Limburgse basisscholen deel. Bij de werkdagen betreft IKL naast scholen, lokale vrijwilligers en zo mogelijk andere partijen om lokale landschapsevenementjes te organiseren, die de deelnemers inspireren om er vaker op uit te trekken. Voor dit 30e jaar gaat IKL op zoek naar nieuwe samenwerkingsvormen om nieuwe mensen en partijen bij dit project te betrekken. In Eijsden-Margraten werkt IKL al jaren met een aantal scholen, vaak in hun eigen nabij gelegen stukje landschap. Naast de Sint Jozef uit Oost Maarland en Maurice Rose uit Margraten, die we in eerder beschreven projecten hebben geïntegreerd werken ze ook met de volgende scholen: Cramignon Eijsden; Openbare basisschool Mesch; Basisschool tangram Eijsden.

Vrijwilligerswerk en community in beeld brengen en faciliteren

Om vrijwilligers en lokale initiatieven beter te kunnen faciliteren gaat IKL deze beter volgen. Hiervoor worden provinciaal alle bekende initiatieven geënquêteerd. Zo krijgen we zicht op de mogelijkheden en de wensen die er leven. Bij het werk in de gemeenten houdt IKL ogen en oren open, voor initiatieven en deze desgevraagd te faciliteren. Dit faciliteren gebeurt sterk vraaggericht en is ad hoc van karakter. In samenspraak wordt dan gekeken hoe dit past binnen gemeentelijke kaders zoals het LOP. Vrijwilligers vragen vaak om hulp als zij een probleem ervaren en willen dan ook snel geholpen worden. IKL heeft hiervoor vele faciliteiten ter beschikking. Door het geven van advies op gebied van werkdagen, cultuurhistorie, ecologie of andere thema's dragen ze bij aan een betere kwaliteit van het vrijwilligerswerk. Door het uitgeven van gereedschap en het ondersteunen van werkdagen door begeleiding helpt IKL grotere groepen op gang. Door lezingen, acties als ommetjes, de Natuurwerkdag en NLdoet inspireren ze mensen aan de slag te gaan. Hierdoor kunnen we ook problemen rond wetgeving (Arbo en natuur-beschermingswet) of verzekeringen vroegtijdig verhelpen.

Natuurwerkdag

Elke eerste zaterdag van november wordt de Landelijke Natuurwerkdag georganiseerd. Nagenoeg alle groene organisaties in Nederland zetten zich in om op de Natuurwerkdag aantrekkelijke buitenactiviteiten te organiseren. In 2018 waren er in Nederland 611 locaties waar in totaal 15.801 deelnemers waren. Daarvan waren er 35 Limburgse locaties met 1.100 deelnemers. Dit betekende voor Limburg, dat er in nagenoeg alle gemeenten waar IKL in de vorm van een jaarprogramma samenwerkt er een Natuurwerkdag was. In 2019 wil IKL deze aanpak vervolgen en zo mogelijk verbinden aan andere groene thema's die spelen in de gemeente.

Ontwikkeling mentoren

IKL wil lokale vrijwilligers zo veel mogelijk in staat stellen om een rol te spelen in het landschap. Daarvoor betreft IKL vrijwilligers bij activiteiten en daagt hen uit ook anderen te vinden die zich in kunnen zetten voor het landschap. Dit gebeurt in de praktische setting van een activiteit waarin gewerkt wordt. Vrijwilligers worden daarbij ook uitgedaagd in de rol van (mede)organisator. IKL wil vrijwilligers die organiseren (mentoren) ook zo goed mogelijk in staat stellen dit te doen. De werving, opleiding en facilitering van mentoren zal in 2019 extra aandacht krijgen. De verdere invulling hiervan wordt komend jaar geconcretiseerd.

Gevolgen

Financiële gevolgen en dekking

Begrotingspost (incl. kostenplaats en kostensoort)	Begroot bedrag	Werkelijke geboekte uitgaven	Harde verplichting / bestelbon	Begrotings ruimte	Gevraagd bedrag voorstel	Extra vraag (-/-) / ruimte (+)
	A	B	C	D=(A-B-C)	E	F=(D-E)
655000 - 4425101	63.500	0	0	63.500	63.500	0

De totale omvang van de werkzaamheden voor het jaarprogramma bedraagt: € 112.146,83.
Het gemeentelijk aandeel vanuit onze begroting jaarprogramma IKL is € 63.500,00 en is een vast gegeven.
Het jaarprogramma gaat uit van cofinanciering van onder andere provincie Limburg in diverse projecten, Postcode loterij, Oranjefonds, Elisabeth Strouven stichting en landelijke fondsen. De cofinanciering is nog niet 100 procent gegarandeerd in verband met het ontbreken van provinciale goedkeuringen of openstellingen van subsidiestelsels. Voor nu is voor het jaarprogramma een cofinanciering bereikt van € 48.646,83.
De budgetten per projecten zijn taakstellend, waarmee het programma kostendekkend is. Als het bedrag van cofinanciering verandert, doordat een subsidie niet toegekend wordt, of groter is dan gepland, passen we daar het project op aan in overleg met de lokaal betrokken partijen.

De totale gemeentelijke bijdrage in het jaarprogramma zal in drie termijnen worden gefactureerd, zijnde: € 23.500 in maart, € 20.000,- juli en € 20.000 in december.

Juridische gevolgen

nvt

Personele gevolgen

De coördinatie en interne afstemming van dit jaarprogramma ligt bij de afdeling fysieke leefomgeving en wordt geschat op een tijdsbesteding van gemiddeld 1 uur per week. Uitgangspunt is dat de projecten grotendeels zelfstandig functioneren en dat ook ondersteuning vanuit openbare ruimte incidenteel nodig is, bijvoorbeeld bij aanplantprojecten of het in beeld brengen van de huidige situatie. Incidenteel wordt de hulp van de buitendienst ingeschakeld bij projecten, dit gaat al jaren in goede harmonie.

Risico's

nvt

Inkoop en aanbesteding

nvt

Duurzaamheid

Projecten zijn in beginsel duurzaam omdat ze gericht zijn op bottom –up projecten, inzet van lokale energie en te bevordering van het landschap en klimaat. Daarbij worden zo veel mogelijk inheemse en lokale materialen toegepast.

Overleg met de portefeuillehouder

Portefeuillehouder is akkoord met dit voorstel, besproken op 13-02-2019.

Planning

In de bijlage het jaarprogramma IKL met daarin een globale planning en kosten per project opgenomen.

Communicatie

Per project wordt bekeken op welke manier gecommuniceerd wordt met de initiatiefnemers en hoe publiciteit wordt georganiseerd. Dit doen we in afstemming met de communicatiemedewerker van Ikl en ons team communicatie.

Participatie

Zie de projectomschrijvingen.

Bijlagen

Naam bijlage	Zaaknummer	Documentnummer	Digitaal beschikbaar Ja / Nee
Jaarprogramma IKL 2019	98121_2	340699	ja
Evaluatie Jaarprogramma 2018	98121_2	344737	ja